

DUALISME

Sedert maart 2002 is een aantal wijzigingen in gemeenteland doorgevoerd. Vanaf dat moment is er sprake van een dualistisch systeem. Dualisering betekent dat de rollen van bestuurders (wethouders) en volksvertegenwoordigers (leden van de raad) uit elkaar worden getrokken. De raad richt zich sterker op de burgers en besteedt meer aandacht aan de controle van het college. Het gemeentebestuur is vernieuwd om ervoor te zorgen dat u weet wie wat doet in de gemeente. U kunt duidelijker zien hoe de gemeente werkt en controleren of ze dat goed doet. Om die duidelijkheid te creëren is wettelijk geregeld dat alle gemeenten in Nederland vanaf het hiervoor genoemd tijdstip dualistisch werken.

Enkele zaken die hiermee verband houden.

De raad en het college van burgemeester en wethouders hebben elk hun eigen taken.

De raad bepaalt het beleid (op hoofdlijnen, dus niet in detail) en neemt de belangrijkste beslissingen en stelt kaders vast waarbinnen het gemeentelijk beleid moet worden opgezet en uitgevoerd. Het college van burgemeester en wethouders vormt het dagelijks bestuur en voert de besluiten van de gemeenteraad uit.

Een paar willekeurige voorbeelden zijn het verlenen van vergunningen, het benoemen van ambtenaren het verkopen van grond. De raad houdt zich daar niet langer direct mee bezig. De raadsvergadering is dé plaats voor het openbare politieke debat. In de raad moeten de politiek relevante zaken van de gemeente worden besloten en besproken.

De raadsleden zullen zich meer op de burger richten

Raadsleden hebben daar nu ook meer tijd voor, omdat ze zich niet meer direct behoeven bezig te houden met de uitvoering van het beleid. Dat doen ambtenaren in opdracht van het college. Omdat raadsleden naar de burgers toe gaan, weten ze beter wat er leeft in de gemeente. Die kennis gebruiken ze wanneer ze nieuw beleid maken. Dat betekent overigens niet dat een raadslid een doorgeefluik is voor uw persoonlijke belangen. Raadsleden hebben de verantwoordelijkheid om zich bij hun werk te laten leiden door het algemeen belang. Een raadslid zal u dus bij klachten over kapotte verlichting of losliggende stoeptegels veelal doorverwijzen naar de ambtenaren.

De wethouder is niet langer tegelijkertijd raadslid

In tegenstelling tot de situatie voor maart 2002 kan een wethouder nu tegelijkertijd geen lid meer zijn van de raad. Hij stemt dus niet langer mee over zijn eigen voorstellen en hoeft zijn eigen besluiten niet te controleren als raadslid. Een wethouder hoeft ook geen lid van een politieke partij meer te zijn en mag – onder bepaalde voorwaarden – zelfs van buiten de gemeente komen. Deze situatie zal zich overigens niet vaak voordoen.

Welke mogelijkheden heeft de raad?

De verhouding tussen de raad en het college lijkt nu wat meer op de verhouding tussen de Tweede Kamer en het kabinet. De gemeenteraad werkt dan feitelijk als Tweede Kamer, het college van burgemeester en wethouders als het Kabinet.

De raad stelt vast welke doelstellingen gehaald moeten worden en controleert vervolgens of het college deze doelstellingen ook daadwerkelijk haalt. De gemeenteraad heeft een aantal middelen gekregen om het college te controleren. Het gaat dan bijvoorbeeld om het recht om vragen te stellen of het recht om een wethouder te ontslaan. Ook kan de raad meer gebruikmaken van de hulp van ambtenaren, daarvoor heeft de raad een eigen functionaris gekregen; de griffier. Ook het "recht van onderzoek:" is middel. Dat houdt in dat de raad een onderzoek kan starten, wanneer raadsleden vermoeden dat op een bepaald gebied iets is misgegaan. Een ander instrument is de rekenkamer. Deze gaat na of de gemeente haar doelen heeft bereikt en hoeveel geld dat heeft gekost. Dit moet leiden tot een betere gemeentelijke dienstverlening en een betere besteding van overheidsgeld.

Wat werkzaamheden worden gedaan door het college van burgemeester en wethouders?

Het college is belast met het dagelijks bestuur in de gemeente en dient de besluiten die door de gemeenteraad zijn genomen uit te voeren. Veel praktische beslissingen die voor 2006 aan de raad waren toegekend worden nu door het college genomen.. Een ander nieuw element dat is ingevoerd is het burgerjaarverslag dat de burgemeester elk jaar moet uitbrengen. Hierin wordt aandacht besteed aan de wijze waarop de gemeente met de burger omgaat.

Burger kiest Raad – Raad benoemt wethouders. Wie is de baas?

De gemeenteraad wordt gekozen door de kiesgerechtigde inwoners en kan worden beschouwd als de baas in de gemeente. De raad benoemt de wethouders, die samen met de burgemeester het college vormen. Het college is er voor het dagelijks bestuur van de gemeente. Het college is over de uitvoering van haar werkzaamheden verantwoording schuldig aan de raad. De ambtenaren ondersteunen het college bij de voorbereiding en uitvoering van het beleid.

Als de raad ontevreden is over de uitvoering van het beleid door het college, kan zij de verantwoordelijke wethouder(s) naar huis sturen.

De burgemeester wordt op aanbeveling van de raad, nog steeds door de Koningin benoemd.

De burgemeester is voorzitter van de raad en het college. Als de burgemeester er niet is wordt het voorzitterschap van de raad waargenomen door een ander door de raad aangewezen raadslid.

Wilt u meer weten over het dualisme?

Wilt u meer weten over de vernieuwde werkwijze van de gemeente? Surft u dan naar www.vernieuwingsimpuls.nl.